

споредъ обичая си назидателно слово и не само не имъ взема никакво възнаграждение, но не позволява и на другитѣ да взематъ.

На другата недѣля свещеникътъ идва въ църква, владиката го извиква въ олтара и му говори половина часъ. Говори му тихо и кротко, никой не го чува. Чуватъ се само последнитѣ му думи:

— Ти не си оскърбилъ мене, а Бога си оскърбилъ.

Свещеникътъ отива предъ иконостаса, прави молитва, струва поклони, цѣлува всички икони — и това му е за наказание и за прощение . . .

*
* * *

Една голѣма добродетель у покойния бѣше неговото трудолюбие. Той винаги бѣше на работа. Ако нѣмаше нѣкаква служебна работа, той ще пише нѣкакво съчинение или ще чете нѣкаква книга, или пъкъ ще прави нѣкакво добро дѣло. Умори ли се да пише съ лѣвата рѣка — той бѣше лѣвичаръ — почваше съ дѣсната и не спираше, докато се не умори и тя.

Неговитѣ почивки пакъ бѣха нѣкое благодѣяние, беседа съ нѣкой гостъ, свирене на флейта, разходкитѣ му — заобиколка на нѣкоя църква, манастиръ, училище.

Като Иоана Кръстителя, той не употрѣбваше нито вино, нито ракия и мразѣше пиянството. Той съветваше всички да избѣгватъ тоя порокъ, напомняйки думитѣ на апостола: „не опивайтеся виномъ, въ немже естъ блудъ“. По биенето на камбаната познаваше, кога е пиянъ клисарътъ и не пропускаше никой случай да го посъветва да престане да си трови и тѣлото и душата съ спиртъ.

Считайки, подобно на апостолъ Павла, че „коренъ на всички злини е сребролюбието“, той навсѣкжде проявяваше едно примѣрно безкористие. Разбралъ, че нѣкой свещеникъ, който се ржкополага, е беденъ и съ многобройно семейство, че нѣкои младоженци сж сиромаси и че нѣкой мъртвецъ, когото погребватъ и когото опѣва, е умрѣлъ въ нищета, той не вземаше никакво възнаграждение за положения си трудъ и даваното връщаше назадъ.

Но макаръ съ това си безкористие той да не разполагаше съ голѣми срѣдства, това не му прѣчеше да бжде щедъръ и милостивъ къмъ всички, които се нуждаеха отъ неговата помощ и милостиня. Неговата митрополия бѣше отворена за всички нуждаещи се. Самъ той по Великденъ обязательно раздаваше помощи на всички бедни, които имаха нужда да си купятъ по добра храна или нѣкоя дреха за свѣтлия празникъ, а на децата раздаваше обувки.